

Mødet genoptoges Kl. 8.

Forhandlingen fortsattes.

Jessen: Naar jeg har bedt om Ordet, er det for at begrunde min Afstemning over de foreliggende Ændringsforslag. Spørgsmaalet om Afløsningen for de Tiendeyderes Vedkommende, der have indkøbt deres egen Tiende, har jo været et brændende Stridspunkt ved Forhandlingerne baade i Landstinget og her ved 1ste Behandling. Der har været meget stor Forskel i Opfattelsen af den Maade, hvorpaa disse selvejende Tiendeyderes Tiende skulde afløses i Forhold til de Tiendeejeres Tiende, som stammer fra anden Mands Ejendom. Jeg hører nu ogsaa til dem, der aldrig har kunnet forstaa, at de to Hold Tiendeejere skulde behandles forskelligt. Det glædede mig derfor ogsaa ved 1ste Behandling at høre de mange Udtalelser om, at skulde Sol og Vind deles lige, burde Afløsningen foregaa ens. Jeg skal ogsaa vilig erkende og paaskønne, at de Ændringsforslag, Udvalgets Flertal foreslaar, ere meget store Forbedringer fremfor den Skikkelse, Lovforslaget kom i fra Landstinget. Men jeg kan ikke nægte, at jeg havde ventet et endnu bedre Resultat, saaledes at de to Hold Tiendeejere i endnu højere Grad bleve behandlede efter de samme Principper. Jeg er bange for, at der ikke vil blive fuld Tilfredshed, naar nogle Tiendeejere faa 25 Gange et Aars Tiende og andre kun 20 Gange, og, saafremt det ikke er Kirketiende, og de ikke have givet over 18 Gange i Indkøb, faa de jo slet ingen Ting. Lige saa vil det vanskeligt kunne forstaaes, at de Tiendeydere, der have købt deres egne Tiender, skulde fremskaffe Bevis for den Pris, de have betalt for Tienden, medens Tiendeejere af anden Mands Tiende uden videre skulde have det 25-dobbelte ved Afløsningen. Det er jo nærmest Jyderne, det vil gaa ud over, da det er i Jylland og særlig i Vestjylland, at Tiender ere indkøbte. Imidlertid er jeg overbevist om, at naar Flertallet indstiller disse Ændringsforslag til Vedtagelse i den Skikkelse, de her foreligge i, er Grunden den, at det var det højeste, der kunde naas, og at det, saafremt Lovforslaget skulde gennemføres, var nødvendigt at komme til et Kompromis og at slaa af paa Fordringerne. Det kan jeg saa

grumme godt forstaa, og jeg billiger derfor, at dette Kompromis er naaet. Lovforslaget har ogsaa i det hele og store min fulde Sympati, jeg anser det for at være af meget stor Værdi at faa Tiendeloven vedtagen, og derfor vil jeg paa ingen Maade være med til at lægge Hindringer i Vejen for Lovens Vedtagelse i den her foreslaaede Skikkelse. Jeg vil derfor stemme for de af Flertallet stillede Ændringsforslag, ligesom jeg selvfølgelig vil stemme for Lovforslaget i dets Helhed. Det var blot disse faa Bemærkninger, jeg vilde gøre, da jeg har troet, at der kunde være opnaaet et lidt større Resultat — og havde ønsket, at det kunde være naaet — for de Tiendeejere, som selv eje deres Tiende, og ogsaa paa forskellige Steder har udtalt, at jeg mente, at det kunde naas. Jeg har derfor ment, det var min Pligt at begrunde min Afstemning, og jeg stemmer altsaa for de af Flertallet stillede Ændringsforslag, fordi jeg mener, at uagtet Princippet i dem ikke er fuldt ud tilfredsstillende for mig, er det dog et saa stort Fremskridt og af saa stor Værdi, at Tiendelovforslaget i sin Helhed bliver vedtaget, at jeg gerne giver Afkald paa de Ønsker, jeg ellers havde næret. Derfor stemmer jeg med Glæde for Forslaget i sin Helhed.

Landbrugsministeren (Ole Hansen):

Jeg vil gerne allerførst rette en Tak til Udvalgets Flertal, dels for den Tilslutning, som det har ydet det foreliggende Forslag, dels for den Hurtighed, hvormed det har behandlet Sagen i Udvalget. Dette sidste, altsaa den Hurtighed, hvormed Sagen er bleven behandlet i Udvalget, svarer efter min Mening nøje til Sagens store Betydning, thi jeg for mit Vedkommende nærer ingen Tvivl om, at hvis denne Sag var bleven udskudt og ikke var kommen til at følge de andre store Forslag vedrørende Skattevæsenet, vilde store Dele af Befolkningen have følt det som en stor Skuffelse og have betragtet det Arbejde, vi have gjort paa Skattevæsenets Omraade, som halvgjort Arbejde. Derfor siger jeg Udvalgets Flertal Tak for Tilslutningen og Tak for den Hurtighed, hvormed Sagen er bleven fremmet, og som forhaabentlig vil medføre, at vi endnu i denne Rigsdagssamling komme til et Resultat, hvad denne Sag angaar. De Ændringer, som jeg selv har tilladt mig at stille her til anden Behandling, ere udelukkende Redaktionsændringer, og jeg antager derfor ikke, at det er nødvendigt at omtale dem nærmere;